

[Knud Lind]

færdigbehandlet forslag om ændring af de kommunale styrelseslove, og det undrer mig, at man ikke i samme forbindelse havde tænkt på, hvilke konsekvenser administrativt og økonomisk dette forslag her om, at udlændinge skulle være valgbare til kommunerne, kunne indebære, når vi tager i betragtning, at den udenlandske statsborger ikke behøver at kunne tale dansk. Jeg behøver blot at nævne § 8, stk. 3, i den kommunale styrelseslov, hvor der står:

»Borgmesteren giver inden kommunalbestyrelsens møder i videst muligt omfang medlemmerne underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet, og sørger så vidt muligt for, at sagerne og de oplysninger, der er tilvejebragt til bedømmelse af disse, fremlægges til medlemmernes eftersyn i et passende tidsrum forinden mødet.«

Hvorledes skal borgmesteren give en udlænding, der måske kun taler urdu, besked om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet, og sørge for, at sagerne og de oplysninger, der er tilvejebragt til bedømmelse af disse, fremlægges til den pågældendes eftersyn?

Hvis man ser den ændrede § 20's nye stk. 5 i den kommunale styrelseslov, hvor der står: »Ethvert medlem af kommunalbestyrelsen har med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, ret til efter anmodning at modtage dagsordener og udskrifter af beslutningsprotokoller, der udsendes til medlemmerne af udvalg, som den pågældende ikke er medlem af, samt efter amodning i de enkelte tilfælde sagsmateriale i samme omfang som udvalgets medlemmer«, så må man undre sig, når man ikke forlanger noget sprogkrav.

Når man fra regeringens side i sit lovforslag her om kommunalvalg ikke stiller krav om, at udlændinge kan forstå, læse og tale dansk, må man gå ud fra, at man ønsker at oversætte det hele, således at styrelsesloven bliver overholdt til punkt og prikke. I Ishøj kommune f. eks. vil der ved kommunevalget i 1981 muligvis blive valgt 1-2 udenlandske statsborgere ind, og det kunne være to udenlandske statsborgere af forskellig nationalitet. Jeg er ikke sikker på, at de 100.000 kr., regeringen har sat af til information, vil række til, og de vil slet ikke række til ude i Ishøj kommune, hvis man skulle ansætte to for-

skellige tolke under et kommunalbestyrelsesmøde, socialudvalgsmøde, møde i teknisk udvalg osv. Der findes ifølge betænkningen om revision af lov om kommunale valg nr. 903 af 1980 ca. 46.000 udlændinge, som ville have valget ved kommunevalget i 1981. De 46.000 er fordelt over en lang række lande med hvert sit sprog, og i nogle lande er der flere undersprog. Mig bekendt står der intet om i styrelsesloven, at forhandlingerne på møderne foregår eller skal foregå på dansk. At det er naturligt, at de gør det, er noget andet, men der vil blive nogle unødvendige tolkeudgifter for de kommuner, som kan få indvandrere valgt ind i kommunalbestyrelsen, ligningskommission m.v.

En anden ting, der taler for, at en fremmed statsborger ikke skal have stemmeret, er, at han på det tidspunkt, hvor han efter tre år får stemmeret og bliver valgbar, ikke har fuldt ud de samme pligter som danske statsborgere. Gæstearbejderne er nemlig fritaget for at aftjene værnepligt her i landet. Desuden er der en række udenlandske statsborgere, som ikke føler en sådan tilknytning til og samhørighed med landet, at de ønsker at erhverve dansk indfødsret, uagtet de måske godt kunne få det; det vil sige, at de på den ene side ikke ønsker at opgive deres udenlandske statsborgerskab og pas, mens man fra dansk side giver dem ret til at stemme og være med til at råde i Danmark i de kommunale råd, som har fået lagt flere og flere opgaver ud fra staten.

Jeg vil ved anden runde komme tilbage til de øvrige synspunkter, da min taletid desværre er udløbet.

Birthe Nielsen (SF):

Jeg vil da godt sige indledningsvis, at vi i socialistisk folkeparti er udmærket tilfreds med, at indvandrere nu får mulighed for efter dette lovforslag at stemme ved det kommunale valg, der skal være i 1981, altså i indværende år. Vi synes, det er en stor forbedring i forhold til den lov, der eksisterer i dag, og vi hilser med tilfredshed, at indvandrere både kan få valget og er valgbar til de kommunale råd.

Vi mener, det må være rimeligt, at de mennesker, der er flyttet til Danmark og har boet her i netop de 3 år, som er skitseret her i lovforslaget, får samme rettigheder som